

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Святий Великомученик
Платон Анкирський**

**St. Plato the Great-Martyr of
Ancyra**

**Saint Platon le Grand-
Martyr d'Ancyre**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

«Є дві смерті – одна дочасна, а друга вічна; так само є й два життя – одне короткотривале, а друге безконечне» (Св. Платон, цитата з *Життя*)

На 1-го грудня за григоріанським календарем (цебто 18-го листопада за юліанським) ми святкуємо пам'ять Святого Великомученика Платона Анкирського – сьогоднішнього міста Анкари, столиці Туреччини.

Народився Платон в другій половині 3-го століття. Його брат – також Святий: Антіох Лікар, який народився в Севастії Кападокійській (це також у Туреччині, близько міста Мерсін на березі Середземного Моря). «Севастія» – грецька версія латинського «Август», бо ж місто назвали в честь Римського імператора, Октавія Августа (в честь якого названий і місяць серпень у багатьох мовах європейських). Пам'ять Св. Антіоха святкуємо 29-го липня за григоріанським календарем (цебто 16-го липня за юліанським).

Як буде видно нижче, ім'я святого брата Платонового – цікаве співпадіння, над яким варто застановитися у зв'язку з перемогою цього Святого Мученика над ідолопоклонниками. Подібно до філософа, якого ім'я він поділяв, Св. Платон був блискучим промовцем. Він виконував служіння Благовісника ще в юнацтві. Провідував різні міста і проповідував Слово Боже. Платон не лише виявляв обдарованість у красномовстві та переконливості, але в його словах проявлялося й глибоке знання грецької письменності.

Та Христову науку не радо сприймали сильні світу в тодішній Римській імперії. Вони вбачали в ній не лише виклик вартостям та культурі світові язичників, але й загрозу владі суспільства, яка користалася ритуалами цієї культури для підтримки та підтвердження свого авторитету. Отож настав день коли молодий проповідник зустрівся з вороже настроєним губернатором Агрипіном у храмі Зевса.

Агрипін спочатку намагався здобути Св. Платона похвалою. Він сказав юнакові, що він стане таким же славним, як філософ, якого ім'я носить, наколи б він тільки погодився поклонитися цареві богів Зевсу. Святий відповів, що хоч мудрість філософа Платона дійсно глибока, та вона ограничена і її далеко перевищує бездонна премудрість Благовістя Христового.

Тоді Агрипін намагався заімпонувати молодечим пристрастям Святого. Він запропонував видати за нього свою прекрасну племінницю і погрозив муками й смертю наколи б він відмовився поклонитися провідному божеству язичників. А Св. Платон відповів йому: «Є дві смерті – одна дочасна, а друга вічна; так само є й два життя – одне короткотривале, а друге безконечне».

Тоді завдали йому страшні муки, яких Платон переніс хоробро, здобуваючи титул Великомученика. Потім його тримали 18 днів без їжі та води. Коли його сторожі висловили здивованість з приводу його здатності витримати таку недостачу, Св. Платон відповів: «Ви кормитеся м'ясом, а я святими Молитвами. Ваші серця потішає вино а мене потішає Христос, Істина Виноградина».

Остаточний іспит настав, коли після всього терпіння Платону запропонували життя та свободу, якщо б він тільки проказав: «Славний бог Аполлон». Коли він і в цьому відмовився, його страждання нарешті завершили відсіченням його голови в цей день у р. 302. Через не дуже багато років пізніше поклоніння римським та грецьким богам уступилося підкоренням могутньої Римської Імперії владі Христовій..

Декілька століть раніше іншого земного володаря, який назвав себе Антіохом Єпіфаном, таким чином удаючи, що він – бог проявлений на землі, подібно перемогли геройські Мученики, тоді коли він намагався замінити поклоніння Єдиному Правдивому Богові поклонінням Зевсу, ідола якого він заніс у Святеє Святих у Єрусалимі. Свято Ханука, якого рік-річно святкує Єврейська громада у цю пору року якраз і відзначає цю перемогу. А православні Християни відзначають її на Свято Маковеїв 1/14 серпня.

Святі Брати Антіох і Платон стояли непохитно в відмові зберегти своє земне життя за ціну посвячення Істинному Богові та послуху Істинному Цареві, Якого володіння від віку до віку. Нехай же й ми зростаємо в цій посвяті та послухові. Амінь.

St. Plato the Great-Martyr of Ancyra

“There are two deaths, the one temporal and the other eternal; so also are there two lives, one of short duration and the other without end.” (St. Plato the Great-Martyr, quotation from his *Vita*)

On December 1 on the Gregorian calendar (which is November 18 on the Julian), we celebrate the memory of the Holy Great-Martyr Plato of Ancyra, which today is Ankara the capital city of Turkey.

Plato was born in the latter part of the third century A.D. His brother, too, is a Saint – Antiochus the Physician, born in Cappadocian Sebaste (also in Turkey near the Mediterranean coast city of Mersin). “Sebaste” is the Greek version of the Latin “Augustus” - the city was named after the Roman emperor, Octavius Augustus (for whom the month of August is also named). St. Antiochus’ memory is celebrated on July 29 on the Gregorian calendar (which is July 16 on the Julian).

As we shall see below, the name of this holy brother of Plato’s offers an interesting coincidence upon which we may meditate as we recount the victory of this Holy Martyr over the idolaters. St. Plato, like the philosopher whose name he shared, was an eloquent speaker. He exercised the ministry of an evangelist while still a youth, visiting various cities and proclaiming the Word of God. Not only was he gifted in speech and persuasion, but Plato also showed great erudition in Greek learning.

The message of Christ was not well received by those in power in those days of the Roman Empire. They saw in it a challenge not only to the values and culture of the pagan world but also a threat to the civil authorities who enlisted the rituals of this culture to support and emphasize their power. And so the young preacher eventually found himself facing a hostile

Saint Platon le Grand-Martyr d'Ancyre

« Il existe deux morts, l'une temporelle et l'autre éternelle; alors aussi y a-t-il deux vies, l'une de courte durée et l'autre sans fin. » (Saint Platon le Grand-Martyr, citation de sa *Vita*)

Le 1er décembre selon le calendrier grégorien (18 novembre selon le calendrier julien), nous célébrons la mémoire du Saint Grand-Martyr Platon d'Ancyre, ville qui aujourd'hui porte le nom d'Ankara, la capitale de la Turquie.

Platon est né dans la dernière partie du troisième siècle après Jésus-Christ. Son frère est aussi un Saint - Antiochus le Médecin, né à Sébaste en Cappadoce (située en Turquie moderne près de la ville de la côte méditerranéenne de Mersin). « Sébaste » est la version grecque du latin « Augustus » (« Auguste ») - la ville fut ainsi nommée en l'honneur de l'empereur romain Octave Auguste (pour qui le mois d'août est aussi nommé). La mémoire de Saint Antiochus est célébrée le 29 juillet selon le calendrier grégorien (16 juillet selon le calendrier julien).

Comme nous le verrons ci-dessous, le nom de ce saint frère de Platon nous offre une coïncidence intéressante à partir de laquelle nous pouvons méditer alors que nous racontons la victoire de ce Saint Martyr sur les idolâtres. Saint Platon, comme le philosophe avec qui il partage le nom, était un orateur éloquent. Il exerça le ministère d'un évangéliste alors qu'il était encore jeune, visitant diverses villes et proclamant la Parole de Dieu. Non seulement doué en terme de discours et d'une grande capacité de persuasion, Platon montra aussi une érudition supérieure dans l'étude du grec.

Le message de Christ ne fut pas

Governor Agrippinus in the temple of Zeus.

Agrippinus began his attempt to subdue St. Plato by flattery. He told the young man that he would be as great as the philosopher whose name he bore if he would only agree to worship the king of the gods, Zeus. The Saint responded by saying that the philosopher Plato's wisdom, though profound, was limited and was far surpassed by the boundless wisdom of the Gospel of Christ.

Agrippinus proceeded to appeal to the Saint's youthful passions, offering him his beautiful niece as a wife, and threatening him with torture and death if he refused to worship the chief deity of the pagans. St. Plato answered him: "There are two deaths, the one temporal and the other eternal; so also are there two lives, one of short duration and the other without end."

Intense physical torments followed which Plato endured courageously, thereby earning the title of Great-Martyr. After this he was jailed for 18 days without food or water. In response to his guards' amazement at his ability to withstand such deprivation, St. Plato replied: "You are satisfied by meat, but I, by holy Prayers. Wine gladdens you, but Christ the True Vine gladdens me."

The final test came when, after all he had endured, Plato was offered his life and freedom if we would but proclaim: "Great is the god Apollo". His refusal to do so at last brought an end to his suffering by his beheading on this day in the year 302. Not very many years later, the worship of the Greek and Roman gods would be replaced by the submission of the mighty Roman Empire to the Lordship of Christ.

Several hundred years earlier another earthly ruler who took the name Antiochus Epiphanes, by which he wished to be recognized as a god manifested upon the earth, was similarly defeated by heroic Martyrs when he sought to replace the worship of the true God with the worship of Zeus, whose idol he placed within the Holy

bien reçu par ceux détenant le pouvoir à cette époque de l'Empire romain. Ils y virent un défi non seulement aux valeurs et à la culture du monde païen, mais aussi une menace aux autorités civiles qui supportaient les rituels de cette culture pour soutenir et fortifier leur pouvoir. Ainsi donc, le jeune prêcheur en vint finalement à affronter un gouverneur hostile, Agrippinus, dans le temple de Zeus.

Agrippinus débuta sa tentative de soumettre Saint Platon en employant la flatterie. Il dit au jeune homme qu'il deviendrait aussi grand que le philosophe dont il porta le nom s'il consentait seulement à adorer le roi des dieux, Zeus. Le Saint répondit en disant que la sagesse du philosophe Platon, quoique profonde, était limitée et largement surpassée par la sagesse illimitée de l'Évangile de Christ.

Agrippinus continua en faisant appel aux passions normalement liées à la jeunesse, offrant au jeune Saint sa belle nièce comme femme tout en le menaçant de tortures et de mort s'il refusait d'adorer la principale déité des païens. Saint Platon lui répondit: « il existe deux morts, l'une temporelle et l'autre éternelle; alors, aussi y a-t-il deux vies, l'une de courte durée et l'autre sans fin. »

Des supplices physiques intenses s'ensuivirent que Platon supporta courageusement, gagnant ainsi le titre de Grand-Martyr. Par la suite, il fut emprisonné pendant 18 jours sans nourriture ni eau. En réponse à la stupéfaction de ses gardes vis-à-vis sa capacité de résistance face à de telle privations, Saint Platon répondit: « Vous êtes satisfaits par la consommation de viande, mais moi, c'est par des Prières saintes. Le vin vous réjouit, mais Christ, la Vraie Vigne, me réjouit. »

Le test final vint lorsque, après tout ce qu'il endura, Platon se vit offrir sa vie et sa liberté s'il pouvait seulement proclamer: « Grand est le dieu Apollon ». Son refus d'obtempérer mit enfin la touche finale à sa souffrance par sa décapitation en ce

of Holies in Jerusalem. The Feast of Hanukah which the Jewish community celebrates at this time of the year commemorates that victory. Orthodox Christians remember it at the Feast of the Maccabean Martyrs on August 1/14.

The Holy Brothers Antiochus and Plato stood resolute in their refusal to preserve their earthly life at the cost of their dedication to the true God and their obedience to the true King Whose reign is from everlasting to everlasting. May we too ever grow in this dedication and obedience. Amen.

jour de l'année 302. Quelques années plus tard, l'adoration des dieux grecs et romains vinrent à être remplacée par la soumission du puissant Empire romain à la Seigneurie du Christ.

Plusieurs centaines d'années plus tôt, un autre dirigeant terrestre ayant pris le nom d'Antiochus Épiphanes, par lequel il voulut être reconnu comme un dieu manifesté sur la terre, fut vaincu de la même façon par des Martyrs héroïques quand il chercha à remplacer l'adoration du vrai Dieu avec celle de Zeus, dont l'idole avait été placée, selon ses directives, dans le Saint des Saints à Jérusalem. La Fête de Hanukah, que la communauté juive célèbre à ce moment précis de l'année, commémore cette victoire. Les Orthodoxes chrétiens s'en souviennent durant la Fête des Martyrs Maccabéens le 1/14 août.

Les Saints Frères Antiochus et Platon refusèrent résolument de sauver leur vie terrestre aux prix de leur croyance envers le vrai Dieu, au prix de leur obéissance au vrai Roi dont le règne est éternel. Pussions-nous, à notre tour, voir cette croyance et cette obéissance grandir en nous-mêmes sans cesse. Amen.
(traduit par Luc Lalongé)